

286. (158). — MAGISTRI BRUNONIS anachorite Carthusie glose in epistolis Pauli.

1. (F. 1-30v). Ad Romanos. *Inc.* In singulis epistolis Pauli haec tria consideranda. *Des.* Patefactum dico per Ihesum Christum cui, Christo scilicet, qui potens est, sit honor et gloria in secula seculorum. Amen. (Voir PETRAEUS, *Divi Brunonis, tomus secundus*. Coloniae, 1611, p. 1-83. Au début, le texte de ce manuscrit est notablement abrégé, la concordance avec l'édition de Petraeus ne commence que f. 5 du manuscrit, p. 15 de l'édition, au milieu du ch. ii).

2. (F. 30v-50v). Ad Corinthios prima. *Inc.* Paulus idem praedicaverat Chorinthiis. *Des.* licet aliquantulum asperius vos correxerim et hoc sit in Christo Ihesu, id est propter amorem Iesu Christi. Amen, ita fiat. (PETRAEUS, *op. cit.*, p. 84-154).

3. (F. 31-74v). Ad Corinthios secunda. *Inc.* Paulus hanc iterum epistolam scribit ad Corinthios quorum alios sufficienter per priorem epistolam correxerat. *Des.* Spiritus sanctus communicans vobis gratias suas sit cum omnibus vobis. Amen, et ut ita fiat laborat, et Deus concedat. (PETRAEUS, *op. cit.*, p. 155-202).

4. (F. 74v-83v). Epistola ad Galathas. *Inc.* Galatia locus quidam est in Grecia et in illo Paulus per aliquot tempus conversatus fuerat. *Des.* signa quod miles Christi esset in corpore portabat. Gracia Domini nostri Ihesu Christi sit cum spiritu vestro, fratres. Amen. (*Op. cit.*, p. 203-229).

5. (F. 83v-91v). Epistola ad Ephesios. *Inc.* Ephesus civitas est in Asia. Non est haec Asia quae dividit orbem. *Des.* Gracia sit illis in incorrupcione, in spe incorrupcionis et vite eterne. Amen. (*Op. cit.*, p. 229-254).

6. (F. 91-97v). Epistola ad Philippenses. *Inc.* Philippis civitas est in Macedonia, in de Philippenses. *Des.* ut in supernaturalibus Deo servatiis, in quo et semper gaudeatis. Amen. (*Op. cit.*, p. 254-271).

7. (F. 97v-102). Epistola ad Thessalonicenses prima. *Inc.* Thessalonicenses sunt in Macedonia. *Des.* Et salutate omnes fratres ex dilectione nostra in osculo sancto, ut osculetur alter alterum. (*Op. cit.*, p. 288-301).

8. (F. 102-105). Epistola ad Thessalonicenses secunda. *Inc.* Hanc iterum epistolam scribit Tessalonicensium. *Des.* Hec, inquam, est salutacio. Gracia Domini nostri Ihesu Christi sit cum omnibus vobis. Amen. (*Op. cit.*, p. 301-309).

9. (F. 105-111). Epistola ad Collosenses. *Inc.* Colosenses Asiani erant. *Des.* Salutacio hec est. Gratia Domini nostri Ihesu Christi vobiscum. Amen. (*Op. cit.*, p. 271-288).

10. (F. 111-120v). Epistola prima ad Thimotheum. *Inc.* Consuetudo erat apostolorum ut cuilibet civitatis populo. *Des.* Et ut hoc deposi-

tum custodias, gracia Dei sit tecum, Amen, ita certe erit, vide tantum ut perseveret. (*Op. cit.*, p. 309-334).

11. (F. 120v-124). Epistola secunda ad Thimotheum. *Inc.* Premissa epistola a Roma dicitur esse missa Thimoteo a Paulo. *Des.* et concedat ut gratia sit vobiscum et dilectio inter me et te cepta perseveret. Amen. (*Op. cit.*, p. 334-345).

12. (F. 124v-127). Epistola ad Titum. *Inc.* Paulus conversis Cretenibus consecravit ibi Titum archiepiscopum. *Des.* et tu saluta eos qui nos ament in fide fideles. Gracia Dei sit cum omnibus vobis. Amen. (*Op. cit.*, p. 343-353).

13. (F. 127-128v). Epistola ad Philemonem. *Inc.* Paulus familiares litteras scribit ad Philemonem. *Des.* ut omnium affectiones circa Onesimum mitigaret. (*Op. cit.*, p. 353-356).

14. (F. 128v-152). Epistola ad Hebreos. *Inc.* In Iudea sunt ecclesie in fide Christi constitute. *Des.* Amen. Signum Pauli quod epistola sua esset. (*Op. cit.*, p. 356-414).

Parchemin; 152 feuillets; 0^m,37 × 0^m,26; XVe siècle; deux colonnes; initiales peintes; titre courant. F. 1^v, on lit : *Carthusiae Capellae* (Hérimnes-lez-Enghien); f. 1 et 152, estampille rouge de la bibliothèque nationale de Paris, R. F. Reliure ancienne; ais recouverts de veau brun; restes de fermoirs en cuivre.

287. (9202-03). — PIERRE DE TARENTAISE. Commentaire sur les épîtres de S. Paul (1).

1. (F. 1 et 359). Fragment de liturgie relative à l'Avent. *Inc.* Domine, emitte sapientiam tuam ut mecum sit. *Des.* in vobis isti sunt vox clamantis in deserto, id est in mundo, parate . . . Incomplet du début et de la fin.

2. (F. 2-258). Magistri Petri de Tarentasia super epistolas Pauli apostoli. *Inc.* Hester VIII°. Dixit regina Hester ad regem Assuerum : Obsecro ut novis epistolis veteres Aman litterae insidiatoris. *Des.* et sic terminatur hec epistola in qua te Deum laudamus, te Dominum confitemur. Finis epistolae ad Hebreos et finis totius compilationis epistolarum beati Pauli apostoli.

Velin; 359 feuillets; 0^m,33 × 0^m,225; XIIIe siècle; deux colonnes; titre courant. Ce manuscrit a appartenu à Saint-Laurent à Liège, car f. 1^v, on lit : K K 4 - 2 *Sancti Laurencii Leodiensis*, et f. 358 : *Sancti Laurencii prope Leodium*. Plus tard le volume a été transporté à Paris, car f. 1 et 358, il y a l'estampille rouge de la bibliothèque nationale, aux faisceaux de la République. Reliure plein veau raciné, aux armes de Belgique sur le dos avec l'inscription *Bibl. royale* et le titre doré : *Petrus de Tarentasia super epistolas S. Petri*.

---

(1) Sur les éditions de cet ouvrage, voir LELONG, *Bibliotheca sacra*, p. 901.